

Slovo k povzbuzení na pondělí 27 dubna 2020 ...
Biblická čtení: Sk 6,8-15; Ž 119; Jan 6,22-29

Milé sestry, milí bratři,

po dvou dnech – po sobotním svátku a včerejší neděli – se dnes opět vracíme ke všednodenní biblické četbě na pokračování: ze Skutků apoštolů v prvním čtení a z Janova sepsání v úryvcích evangelijních. A podobně jako v předešlých všedních dnech zkusme – také na pokračování – zaměřit svou pozornost opět právě na evangelium.

Čteme ze šesté kapitoly svatého Jana a máme před sebou několik veršů, které jsou jakýmsi pojítkem mezi velkou řečí o chlebě života, k níž už vlastně patří a do které se, dá-li Bůh, od zítra zaposloucháme, a dvěma událostmi, které tuto krásnou Kristovu řeč předznamenal: zázračným rozmnožením chlebě a ryb, jimiž byly nasyceny zástupy (o tom jsme četli v pátek), a zázračným večerním kráčením Krista po rozbourané hladině Genezaretského jezera (o tom by se bývalo četlo v sobotu, kdyby nebyl svátek svatého Marka).

Aspoň někteří ze zástupu, kteří se navečer nasýtí zázračně rozmnoženými chleby a rybami, druhého dne ráno přijíždějí také na druhý břeh jezera, aby tam znovu vyhledali Pána Ježíše. Ne však proto, že v Kristově večerním zázraku vyčetli znamení, které mělo otevřít jejich mysl a srdce pro něco podstatnějšího, ale proto, že se prostě dobře a dostatečně najedli. To jim říká sám Pán Ježíš: „Hledáte mně ne proto, že jste viděli znamení, ale že jste dosyta najedli z těch chlebě.“

Je sice pochopitelné, že ho hledají i proto, že se dosyta najedli, zvláště pokud šlo povětšinou o lidi chudé, kteří až zas tak často možná neměli možnost dosyta najíst, ale je to málo. Nasytit se tělesně může sice vzbudit první zájem o Ježíše, může to být i začátkem jeho následování, nikoli však náplní a už vůbec ne cílem, jeho nalezením. Pán Ježíš se proto na zástupy nezlobí, proč ho hledají, ale chce je dovést dál, k tomu, k čemu jim zázračné nasycení jako znamení mělo pomoci: k víře, že Ježíš je Mesiáš, který jim nabízí především Boha. Proto ho mají hledat, aby jim dal Boha.

Následuje řeč o chlebu života, o chlebu převyšujícím jakýkoli pozemský chléb, dokonce i starozákonní manu. O chlebu, kterým je Pán Ježíš sám, o chlebu, ve kterém se nakonec dá dokonce k jídlu. Ovšem už ne k nasycení těla, nýbrž k nasycení životem věčným. Přesto ani po takové řeči mnozí ze zástupu nepochopí, na co zázračné nasycení mělo ukazovat, nepřijmou Kristovu řeč, dokonce se nad ní pohorší, nepodívají se za své plné žaludky a od Ježíše nakonec odejdou pryč (jak se, dá-li Bůh, dočteme v pátek a v sobotu).

Tento konec dá právě tušit už dnešní úryvek. Zástup je už nyní představen jako ten, který sice rád přijme od Krista tělesné nasycení, ale není už ochoten jít dál. Spokojí se s tím, že se dosyta najedl, je ochoten Krista následovat, jen když bude stále konat podobné věci. Jenže to on dělat nebude, protože kvůli tomu nepřišel...

Zejména v Janově evangeliu je „hodinou, kvůli které přišel“, hlavním důvodem Synova příchodu na zem, hodina kříže, potažmo hodina zmrtvýchvstání. Tedy spása, odpuštění hříchů, smíření člověka s Bohem a člověka s člověkem, život věčný, dar Boha samého, přebývání Boha v člověku. Kvůli tomu Pán Ježíš přišel, to je důvod jeho stálého tajemného přebývání mezi námi, v chlebě života, v eucharistii, to jediná nám skutečně chce dát: sebe samého.

Vše ostatní, veškeré ostatní dobrodiní, které od něho můžeme dostat, je ve srovnání s životem věčným, s darem samotného Krista, jen jakýmsi „bonusem“ navíc. Znamením, pro které můžeme možná snadněji uvěřit. Znamením, které někdy dostávám, jindy ne. Znamením, které ovšem už ani přijít nemusí, protože, jak praví totéž Janovo evangelium ve svém prvním dovětku na konci dvacáté kapitoly, Kristus už během svého pozemského působení vykonal dost znamení své Boží moci, která už stačí k tomu, aby všichni lidé všech dob v něj mohli uvěřit. Není třeba další, stačí uvěřit evangeliu.

Chování zástupu by v nás tak mělo probudit otázku: A proč vlastně hledáme, následujeme Pána Ježíše my? Co od něj čekáme? Co je hlavním obsahem našich modliteb a proseb? Jistěže to může být, a určitě i je také nějaké tělesné, pozemské nasycení. Ať už hmotné anebo i to nehmotné. Není to špatně, ale ještě ne to hlavní, proč máme Pána Ježíše hledat, co od něj žádat. Žádné pozemské nasycení, ani našich nehmotných potřeb, ještě není to, co nám Pán Ježíš chce především dát: sebe, chléb sytící k životu věčnému a k víře, naději a lásce v životě časném. Pána Ježíše nemáme hledat především proto, aby se nám dobře na zemi dařilo, dokonce ani proto, že je nám s ním dobře, ale z lásky k němu jako k Bohu, který nám i světu dává sám sebe. Zůstává Bohem, i když třeba k žádnému zázračnému nasycení chlebem a rybami nedochází. Nasycení Bohem je něco jiného, ještě něco mnohem většího než nasycení pozemské, tělesné i duševní. Je ale zpravidla jemnější a hlubší, protože Boží a věčné. Přesto i takovéto nasycení mívá své projevy, svou sytost: vnitřní radostný pokoj a vnitřní sílu. Vnitřní pokoj, který sytí a rozradostňuje, povětšinou možná méně intenzivně a méně vnímatelně než radosti pozemské, ale nekonečně trvaleji a Božsky. A vnitřní síla, která je znamením nasycení Bohem, je síla ke známé trojici Božských ctností: víře, naději a lásce, síla, která zůstává, i když o vše ostatní pozemské nasycení přicházíme, síla, která se nakonec celá koncentruje v lásce, protože „největší z té trojice je láska“.

K takovému nasycení Božím darem však může dojít pouze za předpokladu, že Pána Ježíše vůbec ještě nějak hledáme, že od něj vůbec něco ještě očekáváme...